

Nejčastější dotazy ke konání voleb za povodní

Kolika obcí a okrsků se podpora týká?

- Aktuální situace vyžaduje vysokou míru podpory obcí při organizaci voleb v Olomouckém kraji (zejména oblast Šumperku a Jeseníku) a Moravskoslezském kraji (zejména oblast Krnova, Bohumína a Opavy). Také v dalších místech je potřeba sledovat vývoj a případně zaměřit cílenou pomoc.
- Přesný počet obcí a volebních okrsků, kde bude problém s běžnou organizací voleb kvůli povodním, aktuálně zjišťujeme. Krajské úřady mají za úkol do zítřejšího dne takové obce vytipovat. Pokud nebude možné od obcí informace získat, zapojíme hasiče přímo na místě.
- Situace se nicméně vyvíjí a kupříkladu Liberecký a Královéhradecký kraj dnes sdělily, že na jejich území s organizací voleb nebude problém.

Kdo tento problém řeší? Jaké je složení speciální pracovní skupiny zabývající se zajištěním voleb? Co se konkrétně řeší na jednáních?

- Za účelem koordinace byla zřízena pracovní skupina na Ministerstvu vnitra.
- Skupina je složená ze zástupců MV, ČSÚ, krajských úřadů, Sdružení tajemníků městských úřadů, Svazu měst a obcí, Sdružení místních samospráv, PČR, HZS a energetických společností.
- Jednání pracovní skupiny proběhla 16. 9. i 17. 9. a budou se konat i v dalších dnech.
- Předmětem jednání je výměna operativních informací o potřebách volebních orgánů v území – kde chybí hlasovací lístky, kde nebude dostupná volební místnost, jaké jsou možnosti doplnění stavů v okrskových volebních komisích atd.
- Pracovní skupina také projednává metodiku k jednotlivým postupům. Členové pracovní skupiny také budou sdílet a průběžně doplňovat seznam požadavků a přebírat požadavky podle své působnosti k řešení. Na jednáních se řeší nastavení účinné pomoci obcím, které by mohly mít problém s běžnou organizací voleb.

Má MV plán, jak volby za povodní realizovat, jak bude prakticky zajištěn průběh voleb v povodněmi nejhůře zasažených oblastech? Existuje manuál?

- Ano, MV zpracovalo metodiku pro volební orgány, která obsahuje doporučení, co dělat při nedostupnosti volební místnosti, při rezignaci členů okrskových volebních komisí, zničení sad hlasovacích lístků určených do volební místnosti či nedostupném seznamu voličů. Manuál bude postupně rozšiřován o odpovědi na nejčastější dotazy.
- Manuál/metodiku bude MV předávat do území pravděpodobně ve středu 18. 9., kdy budeme podrobněji proaktivně komunikovat s obcemi, kde detekujeme problémy.

Na koho je možné se při problémech obrátit?

- Na stránkách Ministerstva vnitra bylo zveřejněno telefonní číslo na linku určenou pro zajišťování pomoci s organizací voleb (974 817 360). Linka je určena zejména pro obecní úřady a starosty obcí.
- Telefonicky lze žádat o pomoc především v těchto oblastech:
  - zajištění volebních místností (náhradní prostory, stan, dodávka agregátu),
  - zajištění hlasovacích lístků do volebních místností,
  - doplnění členů okrskových volebních komisí,
  - tvorba výpisů ze seznamu voličů pro okrskové volební komise.

Voličské průkazy – co dělat při ztrátě, nedoručení či nevyzvednutí?

- Pokud při povodních volič ztratí či jinak přijde o voličský průkaz, nemůže odvolit. Zákon jednoznačně stanoví, že volič, kterému byl voličský průkaz vydán, může hlasovat pouze s voličským průkazem. Vydání náhradního voličského průkazu bohužel není možné.
- Pokud si zásilku s voličským průkazem volič nepřevezme, zůstává v takových případech ponechána po dobu úložky na doručovací poště.
- Pokud volič požádal o voličský průkaz a nedostal ho, je třeba tuto situaci řešit s Českou poštou na základě podacího čísla zásilky (kterým disponuje vydávající obecní úřad).

Průkaz totožnosti – co dělat, když kvůli povodním přijde volič o doklady?

- Totožnost ve volební místnosti lze prokázat platným dokladem totožnosti, kterým je občanský průkaz nebo cestovní pas.
- Ministerstvo vnitra aktuálně nastavuje možnost realizace rychlého vydání nových občanských průkazů v zasažených oblastech.
- Půjde o možnost získat občanský průkaz ve zkrácené lhůtě do 5 pracovních dnů pro občany s trvalým pobytem v oblastech zasažených živelní pohromou, který bude distribuován nestandardním způsobem tak, aby byl na obecní úřad obce s rozšířenou působností, na kterém byla podána žádost, vyhotovený doklad doručen Ministerstvem vnitra do pátku 20. 9. 2024 do 12:00.
- Distribuci budou provádět pracovníci Ministerstva vnitra, čímž dojde ke zkrácení doby mezi náběrem a předáním dokladu.
- Občané, kteří byli zasaženi povodní, a z tohoto důvodu budou žádat o nový občanský průkaz, mají v souladu s § 8 odst. 2 písm. i) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nárok na jeho vydání zcela zdarma, a to i ve zrychleném režimu.

Hlasovací lístky – co když neprijdou domů? Bude dost hlasovacích lístků? Nezničily je povodně?

- Pokud hlasovací lístky volič nedostal domů, obdrží je ve volební místnosti, kde budou k dispozici v dostatečném množství.
- Krajské úřady v případě potřeby budou přesouvat rezervy hlasovacích lístků, které jsou již u méně vytížených obecních úřadů, do míst s vyšší potřebou.
- MV také rozhodlo o navýšení počtu sad pro postižené regiony, které budou podle potřeby distribuovány krajskými úřady dále do území. Hlasovací lístky jsou zajištěny v dostatečném množství.

Volební místnosti – co dělat, když je volební místnost zatopená, když nejde elektřina, když nefungují sítě? Bude možné zřídit volební místnosti improvizovaně mimo zasažené budovy? Jak se voliči o změně volební místnosti dozví?

- Pokud je volební místnost zatopená a nelze určit alternativu, lze improvizovaně zajistit hlasování v náhradních prostorách včetně stanu s dodávkou elektřiny za pomoci agregátu s výpomocí od HZS.
- S improvizovanými volebními stanovišti máme zkušenost z období COVIDu-19, kdy se zřizovaly drive-iny.
- Výpadek jedné volební místnosti v obci lze řešit i umístěním okrskové volební komise do jiné funkční volební místnosti. V jednom prostoru by tedy fungovaly dvě komise a každá by obsluhovala svůj okrsek.

- Klíčové bude, aby obec informovala voliče o umístění volebních místností pro konkrétní volební okrsky. Zejména v případě změny umístění volební místnosti je třeba zajistit maximální informovanost voličů.

Okrskové volební komise – bude možné zajistit dostatečný počet komisařů? Budou moci například dorazit komisaři z jiných obcí, které povodně tolik nezasáhly, a pomoci?

- Úkolem okrskové volební komise je dohlížet nad průběhem hlasování a poté sčítat odevzdané hlasy.
- V komisích, kde poklesne počet členů pod zákonné minimum (6 členů, resp. u okrsků do 300 voličů 4 členové), musí starosta odpovídající počet členů dojmenovat.
- Zájemce musí splnit obecné podmínky člena okrskové volební komise, tj. musí se jednat o občana ČR staršího 18 let, který je svéprávný a současně nesmí být kandidátem v dotčených volbách.
- Funkce člena komise je finančně ohodnocena a řadovému členu náleží odměna ve výši 1 800 Kč. V obcích, kde se konají krajské volby v souběhu se senátními volbami, se odměna zvyšuje o 400 Kč. Bude-li se konat v obci i druhé kolo senátních voleb, odměna se zvýší o dalších 700 Kč pro řadové členy.
- Obce dostanou informaci o možnostech zajištění náhradních členů komisí. Podmínkou členství v okrskové volební komisi není trvalý pobyt na území volebního okrsku, kde komise zajišťuje hlasování. Tedy možnost výpomoci z jiných obcí je možná.
- Připraveni jsou zaměstnanci na územních pracovištích ČÚZK (předsedovi ČÚZK bude průběžně zasílán seznam požadavků, aby mohl zajistit kontaktování starosty obce) a také dobrovolní hasiči, kteří by se měli na starostu podle místních podmínek a svých možností obrátit (zde platí, že jde o dobrovolné hasiče nezařazené v jednotkách SDH, a to pokud jim situace členství umožňuje). Ministerstvo vnitra osloví s žádostí o spolupráci také vysoké a střední školy.
- V případě zájmu doporučujeme, aby se „dobrovolníci“ obrátili přímo na obecní úřad nebo starostu v postiženém místě, kde by měli zájem stát se členy. Nemá-li zájemce preferovaný volební okrsek, je možné se obrátit i na krajský úřad, který ho může nasměrovat do obce dle aktuální potřeby.
- V případě výpadku celé komise lze přistoupit i k fyzickému sloučení volebních místností. Například 2 okrsky lze obsloužit stejným týmem osob, které budou formálně jmenované do dvou komisí; administrativně je ale potřeba zachovat oddělení – dvě volební schránky, dvojí dokumentace, dvojí sčítání. Toto nouzové řešení má tedy kapacitní limity.

Úřední obálky – bude dost úředních obálek?

- Ano, bude.

Bezpečnost – jak se řeší bezpečnost volebních místností přes volební noc? Nebude v povodni zasažených oblastech ohroženo zdraví voličů?

- S Policií ČR je sjednán a posílen monitoring volebních místností a jsou učiněna taková opatření, aby z hlediska bezpečnosti nebyl narušen průběh voleb.
- Obecné postupy pro ochranu veřejného zdraví v oblastech zasažených povodní řeší Ministerstvo zdravotnictví a jsou platné pro všechny aspekty života, tedy včetně voleb.

Hlasování do přenosné volební schránky – kdo s ní může chodit? Je z hlediska zákona možné, aby mobilní urny rozváželi hasiči nebo vojáci?

- Hlasování do přenosné volební schránky zajišťují členové volební komise. Jejich dopravu však může zajistit i další osoba, tedy třeba i příslušník HZS.
- Technicky vzato mohou být i členové HZS členy okrskových volebních komisí. Podrobnosti budou řešeny operativně za pomoci HZS.